

kdanjih časov, ko je Pola bilo še mesto kupčijsko in eno imenitnejših rimskega gospodarstva. Oni lepi časi so prešli, — al še boljši in lepši prišli bodo, ako Bog dá, in nam ohrani našega vladarja. Popoldne sta šla Cesar in Cesarica na oljkini otok (scoglio degli olivi), kjer se dela nova redna ladija, „Kaiser“ imenovana. Na višini otoka je sozidano poslopje za mornarske tvorila (Modellen-Saal), ki je bilo kaj lepo okinčano; soba je bila olepšana z zastavami in z orodjem vojakov in arsenalnih delavcev; na koncu sobe je bil dvoglavni orel umetno narejen; mnogoverstni napis in zlasti vodomet v sredi sobe, narejen iz vertil in drugih puškinih razdelkov, te je silil k zavzetju. Da je povsod mnogo ljudi od vseh krajev Istre tukaj bilo in se veselilo viditi svojega Cara in Carico, mi ni treba omeniti; naj lepše pa so se obnašali in Nju Veličanstvoma dopadli potomci Serbov iz vasi Peroj blizu Dinjana. Zvečer je bilo razsvetljeno mesto in staro gledališče (arena); v gledališču dnevno razsvetljenemu so nocoj igrali diletanti (oficirji) in so se tako dobro vedli, da sta Cesar in Cesarica ostala do konca igre. Opolnoči sta se vrnili spet v Benetke nazaj.

Kuk.

Iz Zagreba. Poslednji „Gospod. list“ pod nadpisom „Vino u Hrvatskoj i Slavonii“ z iskreno besedo opominja svoje rojake, naj se zedinijo vsi v edini namen, da se pribavi horvaškemu vinu ime in prodaja po velikem tergu sveta, in da v dosego tega namena najbode tergovina z vinom národna stvar in izvor bogatstva za narod. Kako pa naj bi se to počelo, je odbor gospodarskega društva izvolil poseben odbor, kateri bo preudarjal osnovo tega započetja, in kadar bo ta gotova, se bo dala na znanje, in poklicali se bojo v posvèt domorodni gospodarji, vinorejci in tergovci, da bojo sklenili, kako bi se mogla ona misel v življenje vpeljati.

Iz Notrajskega 14. dec. D—n. Ni davnej kar je nekdo iz Loške okolice B—, ki rad na cesti v pivnico zahaja, živino pa brez živeža pred pivnico puša, domú gredé v neko oštarijo na R— že vinjen prišel, vole v voz vprežene pa zunaj pustil. Ker voznik ni vedil poti iz oštarije najti, jo voli sami proti domu potegnejo. Ker je pa tisti večer sneg poti pobelil, se tedaj cesta ni prav razločila, voli cesto zgrešijo, na stran zavozijo in zabredejo pri nekem mlinu na V— B— zgorej jezú v vodo. Ker se pa sami ne vejo in ne morejo pomagati in nobenega človeka na pomoč ni bilo, ostanejo čez noč v vodi; drugo jutro jih najdejo zmerznjene v vodi. — Naj bode ta dogodba v svarilo takim brezvestnim gospodarjem, ki na cestah v vsaki pivnici postajo, pijejo ali pa še kvartajo, svojo trudno živino pa zunaj pušajo v kakošnem koli vremenu brez varha in brez klaje. Da bi take nemarneže saj nesreča drugih spametovala, da bi sami v nesrečo ne prišli, in tako sebi in svoji družini revšine ne nakopali! Da bi pa oštir, ki pijancu polič za poličem na mizo nosi, se tudi nekoliko zapušene živine spomnil! Pa kaj! ker se takih oštirjev malo najde. —

Iz Ljubljane. Ker z novim letom v vsem cesarstvu zadobi moč nova zakonska postava, razglašena s ces. patentom 8. okt. t. l., so tudi svetli knez in škof ljubljanski izvolili duhovno sodnijo v zakonskih (ženitbinih) zadevah, in sicer za predsednika te sodnije gosp. stolnega prošta dr. S. Ladinik-a, — za svetovavce: sledeče štiri korarje: gosp. J. Zavašnik-a, gosp. dr. J. Pogačar-ja, gosp. J. Pavšler-ja in gosp. J. Zupan-a, — za namestnika pa, ako bi kateri svetovavec zadržan bil: gosp. prof. dr. A. Čebašek-a; — za zagovornika zakona je izvoljen gosp. prof. dr. M. Leben, za njegovega namestnika pa gosp. prof. dr. L. Vončina, — za tajnika ali zapisovavca je izvoljen škofji kancelir gosp. K. Velkaverh. Sodivnica bo v škofji.

Novičar iz raznih krajev.

Ukaz c. k. ministerstva notrajnih oprav od 7. t. m., veljaven za vse cesarske dežele razun lombarško-benečanskega kraljestva in vojaške granice, veléva, da služni razpori med gospodarji in posli in med obertniki in fabrikanti in njih pomočniki, učenci in drugimi delavci, ako izvirajo iz služne razmere ali mezdne pogodbe (lona) in so na tožbo prišli še ob času službe ali do 30. dneva po izstopu iz službe, grejo pred politične gosposke; razpori po tem času pa spadajo v navadno obravnavo sodniške gosposke. — Po najvišjem sklepu od 12. p. m. je tudi služba ces. pomorskih zdravnikov in njih plača po novi posebni osnovi ustanovljena; najvišja letna plača je 2400 gold., najnižja 500 gold. razun drugih priklad za bivanje na morji ali na suhem, ki so različne po oficirski časti. — Na političnem polji je te dni precej velika suša; povsod le mnenja ali pripravljanja, malo pa gotovega. Tako, na priliko, se sliši, da so neki zadržki pariškega zbora se izcimili: kakošni pa in kje, nihče prav ne vé; — tako pripovedujejo angleški časniki, da v Sicilii se širi punt od dné do dné bolj in išče le središča, da bi se vzdignila velika prekucija na Napolitan-skem, — francozki pa terdijo, da je vseh prekucij konec, — tako pravijo eni, da zastran Neuenburga bojo zmagali Švajcarji, drugi, da pruska vlada; gotovo je zdaj le nek to, da ob novem letu bo začela porota svojo sodbo, in ko bojo puntarji obsojeni, potem še le jih bojo pomilo-stili. — Rusovska vlada je razposlala svojim poslancem pismo, v katerem razlaga, da ni kriva navskriž-misel zastran Kačjega otoka in Bolgrada, in ker želi, da bi avstrijska armada zapustila berž ko berž Moldavo in Valahijo, želi tudi, da bi se vlade hitro porazumile zastran Bolgrada. — Naj važniša novica je pa ta, da je angleška vlada vojsko napovedala perzijanski in že tudi vojsko začela v Azii zoper Perzijane, kateri so Afganistom vzeli mesto Herat, na katerem je Angležem zato veliko ležeče, da ne ostane v oblasti Perzijanov, ker stoji na poti v Indijo, kjer imajo Angleži svoje dežele. Kaj pa s tem namerjajo Angleži? je dvomljivo, ker je nek rusovska vlada obljubila Perzijanom 50.000 vojakov na pomoč, ako bi utegnili v stisko priti. — Ni tudi brez pomena, da ravno sedaj, ko se ima važni pariški zbor začeti, je prišel pruski kraljevič v Pariz. — Francozko ministerstvo za kmetijstvo — tako beremo v „Oest. Zeitsch. f. inn. Verw.“ — je vnovič pokazalo, da skuša na vso moč spodbosti kmetovavce k zmajraj večji pridnosti; dolečilo je vsako leto častne darila (premijske) takim gospodarjem deliti, katerih kmetija je v lepem redu, in ki se skažejo, da so vpeljali najkoristniše poprave in zboljšave. Te darila pa niso kaka kaj bodi reč, ampak so obilo dnarja; vsako tako darilo znaša 5000 frankov, zraven pa dobí tako obdarovani gospodar še srebern kozarec, ki je tudi 3000 frankov vreden. Verh tega pa zamore tiste ljudi, ki služijo pri takem gospodarstvu, ki je častno premijo dobilo, in ki so s svojo pridnostjo pripomogli gospodarju k velikemu darilu, tudi doleteti darilo v dnarji in pa sreberna svetinja; zakaj ministerstvo bo dalo posebni sodnii, kateri je ta reč izročena, še 500 frankov in še več srebernih svetinj, naj jih po svojem spoznanji razdeli med pridne služabnike z velikim darilom počastnega gospodarja. Kdor pa želi tako čast doseči, se mora pri ministerstvu oglasiti; ono pošlje potem komisijo zvedenih mož, kateri preiščejo polje, živino, orodje in vso drugo natančno, in potem sklenejo: ali je to in uno gospodarstvo vredno častnega darila. Da se ta delitev daril po vsi deželi poredoma izpelje, je cela dežela v ta namen za leto 1857 razdeljena v 8 velikih kantonov, za leto 1858 pa se bo razdelila še v dva več, jih bo tedaj 10, kjer se bojo omenjene darila delile. Kaj ne, da je to lepa naprava?